

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

**Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.**

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 K na leto.
Posamezna številka stane krono.
Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah. Inzerat na pol strani 600 K, na $\frac{1}{4}$ strani 300 K, na $\frac{1}{8}$ strani 150 K, na $\frac{1}{16}$ strani 100 K, na $\frac{1}{32}$ strani 50 K. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 80 vin; najmanj pa skupaj 12 K.

Urejuje inž. Rado Laib; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnika naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 6. Ljubljana, 25. marca 1921. Letnik XXXVIII.

Obseg: Naznanila kmetovalcem — Dvignite pridelovanje kreme! — Ivje - družbeni pašnik. — Ljubljanski veliki semenj 1921. — Kmetijske stavbe. — Sadjarsko društvo. — Pouk o pasji steklini in o steklini pri ljudeh. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Družbene vesti. — **Inserati.**

Objava.

Predsedstvo za notranje zadeve je z odlokom z dne 19. marca 1921., šte. 3135. pr., na podlagi razpisa za notranje zadeve z dne 15. februarja 1921., šte. 709., razpustilo glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo in imenovalo vladnim komisarjem pri družbi vladnega tajnika pri poverjeništvu za kmetijstvo dr. Franca Spiller-Muyza, ki je 21. t. m. prevzel vse agende in tekoče posle pri družbi ter ima predvsem nalogo, da razpiše prvi občni zbor v zmislu § 37. izpremenjenih družbenih pravil in izvrši volitve za nov glavni odbor. Kot posvetovalca pri izvrševanju tekočih družbenih poslov sta mu dodeljena dosedanji predsednik družbe Jakob Jan in generalni ravnatelj v pok. Gustav Pirc.

Vsled odloka predsedstva poverjeništvu za notranje zadeve z dne 19. marca 1921., šte. 3135/pr., odnosno razpisa ministrstva za notranje zadeve z dne 15. februarja t. l., šte. 709,

sklicujem

prvi redni občni zbor

Kmetijske družbe za Slovenijo,

na podlagi na občnem zboru bivše Kmetijske družbe kranjske, dne 20. maja 1920. l. sprejetih in od deželne vlade za Slovenijo z odlokom z dne 15. junija 1920. l., šte. 5889/pr., potrjenih pravil,

za četrtek, 28. aprila 1921. ob enajstih dopoldne.

Občni zbor se bo vršil za delegate iz Kranjske v dvorani hotela „Uniona“, za delegate iz Štajerske, Prekmurja in Koroške v dvorani „Mestnega Doma“ v Ljubljani.

Edina točka dnevnega reda tega občnega zbora je:

Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, 18. odbornikov in 2. pregledovalcev računov po določilih 1. odstavka § 18. od deželne vlade potrjenih pravil.

Volitev, izvzemši računske pregledovalce, se bo vršila s posebnimi glasovnicami, ki se bodo izdale v barvi poverilnic in izročile delegatom potom okrajnih glavarstev. Veljavne so samo one glasovnice, ki nosijo žig vladnega komisarja. Na glasovnico je napisati ime, priimek in bivališče oseb, ki jih vsak voli.

Vladni komisar
pri Kmetijski družbi za Slovenijo:
Dr. Fran Spiller - Muys l. r.

Vsem udom Kmetijske družbe za Slovenijo!

Poverjenišstvo za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo je z odlokom z dne 19. marca t. l., številka 3135./pr., na podlagi razpisa ministrstva za notranje zadeve z dne 15. febr. 1921., številka 709., **razpustilo glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo** z utemeljitvijo, ker je ta s svojim pozivom na vse kmetijske podružnice v 5. številki „Kmetovalca“ z dne 15. marca t. l., da imajo podružnice za ta prvi občni zbor voliti nove delegate, kršil jasna določila § 37. izpremenjenih družbenih pravil.

Ta § 37. se glasi:

„Prvi občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo, na katerem se nanovo volijo vsi vodilni organi družbe (§ 12., točka 1.) se vrši tekom leta 1920. potem, ko deželna vlada vzame na znanje izpremembo teh pravil v zmislu naredbe številka 134. z dne 25. novembra l. 1919.

Pri vseh podružnicah se vrše po 30. juliju 1920. podružnični občni zbori, na katerih se volijo podružnični delegatje ali zastopniki za prvi občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo. Število udov, ki je merodajno za volitev podružničnih zastopnikov za ta občni zbor (§ 31.) se ravna po številu onih podružničnih udov, ki so svojo udnino plačali do 30. junija 1920.; za poznejše občne zборе veljajo določila § 31.“

Po tem paragrafu bi se moral družbeni občni zbor vršiti še v minulem letu 1920. in je bil tudi že sklican na 29. decembra m. l., toda naknadno zopet preklican.

Ko je bil bivši glavni odbor od vlade ponovno pozvan, da popravi to kršitev pravil in skliče vsaj v tem letu ta prvi družbeni občni zbor na podlagi § 37. družbenih pravil, t. j. z zastopniki podružnic, ki so bili že v l. 1920. izvoljeni od udov, ki so plačali udnino do 30. junija 1920., se glavni odbor temu pozivu vlade ni uklonil, ampak je določil, da se morajo pri podružnicah nanovo vršiti volitve teh zastopnikov. Temu primerno je izdal tudi v 5. številki „Kmetovalca“ poziv podružnicam, naj skličejo občne zборе teh podružnic. S tem pa je kršil glavni odbor določila § 37. izpremenjenih družbenih pravil, zaradi česar je bila deželna vlada primorana razpustiti glavni odbor in postaviti družbi vladnega komisarja.

Vladni komisar ima nalogo izvrševati družbene tekoče posle do prihodnjega družbenega občnega zbora, ki je določen za četrtek, 28. aprila t. l. S tem dnevom, ko se izvoli novi glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo, se dovrši tudi delovanje vladnega komisarja in nadaljnje vodstvo družbe preide samoodsebe na izvoljeni glavni odbor.

Nadalje ima vladni komisar tudi dolžnost **onim podružnicam, ki so že obstojale dne 30. junija 1920. pa nimajo še pravilno izvoljenih delegatov, omogočiti izvolitev teh na občnih zborih podružnic**, ki se obenem sklicujejo za nedeljo, 10. aprila t. l. Na teh občnih zborih imajo pravico voliti le oni udje, ki so plačali udnino do 30. junija 1920., torej v onem zmislu, kakor so se vršili drugi podružnični občni zbori v minulem letu. Te ude se smatra za prave ude (§ 4. pravil), ako niso bili izrecno odklonjeni od glavnega odbora.

Povdariti je torej treba, da se družbenega občnega zbora dne 28. aprila t. l. smejo udeležiti le oni delegatje podružnic, ki so bili pravilno izvoljeni na podružničnih občnih zborih 1920. l., oziroma ki bodo pravilno izvoljeni na občnih zborih, sklicanih dne 10. aprila t. l. na podlagi števila udov od 30. junija 1920.

Vladni komisar

pri Kmetijski družbi za Slovenijo:

Dr. Franc Spiller-Muys l. r.

Vabilo

na občne zборе spodaj navedenih podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo, ki bodo v prostorih in ob uri, kakor je običaj v dotičnem kraju z edino točko sporeda:

„Izvolitev delegatov za prvi občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo“ v zmislu § 37. družbenih pravil.

Udeležiti se teh podružničnih občnih zborov imajo pravico le oni udje, ki so vplačali udnino do 30. junija 1920.

Načelnštva se pozivljajo, da takoj po občnem zboru javijo vladnemu komisarju izvoljene delegate in priložijo zapisnik občnega zbora.

Morebitne pritožbe proti nepravilni izvolitvi delegatov na teh občnih zborih je vložiti pri vladnem komisarju najkasneje 8 dni po občnem zboru, na pozneje došle vloge se ne bo oziralo.

Načelstva teh podružnic se pozivljajo, da takoj razglasijo po kraju primernem običaju prostor, kjer se bo vršil občni zbor podružnic in uro zborovanja ter da oboje naznanijo vladnemu komisarju.

Podružnice, pri katerih se imajo v nedeljo, 10. aprila t. l. vršiti občni zbori, so sledeče:

**Vič pri Ljubljani,
Devica Marija v Polju,
Sora,
Boh. Bistrica,
Jesenice ob Savi,
Smarjeta,
Velike Lašče,**

**Celje,
Št. Janž na Drav. polju,
Marija Snežna,
Tržič-Sv. Ana,
Ižekovci,
Dol. Lendava.**

Obenem se razveljavlja poziv vsem kmetijskim podružnicam, izdan od bivšega predsedništva Kmetijske družbe za Slovenijo — objavljen v 5. številki Kmetovalca z dne 15. marca t. l.

Vladni komisar

pri Kmetijski družbi za Slovenijo

Dr. Franc Spiller-Muys l. r.

Dvignite pridelovanje krme!*)

(Dalje in konec.)

Kmetijska družba je dobila nekatera travniška semena. Kmetovalci, ki nameravajo zasejati nove travnike, naj sporočijo Kmetijski družbi po dopisnici ploskev, ki jo hočejo zasejati in nameravani namen dotičnega travnika ali pašnika, kakor je zgoraj pod točko 1., 2., 3., 4. navedeno. Družba bo vsakemu brezplačno sporočila množino posameznih

*) Glej „Kmetovalec“ štev. 5.

travniških semen ali mešanice, ki je potrebna za označeno ploskev.

Pri zasetvi novih travnikov je pa glavni pogoj za dober uspeh pridelka *plevela prosta, dobro obdelana in dobro zagnojena zemlja*. Vsled tega so okopavine najprikladnejši predsadež. Zemljo, ki je zapleveljena, je potreba *pognojiti, že jeseni preorati* in pustiti polje čez zimo v *strovi brazdi*.

O posetvi travnih semen priporoča dr. Weinzierl sledeče:

„Najugodnejši čas za posetev mešanic je od začetka aprila pa do srede meseca majnika. Posetev naj se zvrši po zasetvi zaščitnega sadeža v dveh ali treh deležih.

Na težkih zemljinah se poseje najprej mešanica, sestojeca iz vseh deteljnih vrst (izvzemši esparzete, ki se seje skupno z zaščitnim sadežem), iz mačjega in pasjega repa, latovke in šopulje. Potem se poseje zmes iz ostalih trav in se nato zemljišče povalja, ne da bi se pobralo. Na lahkih zemljinah, kakor na peščeninah, se poseje najprej vse detelje in mačji rep, potem ostalo večje travno seme in se posetev povleče s šibjem prepletano brano. Nato šele se sejejo drobne vrste (pasji rep, latovka in šopulja) in se zemljišče povalja.

Zaradi boljše in enakomernejše porazdelitve semen po posejani ploskvi je dobro in koristno, da se vsak delež pomeša s suho in drobno prstjo ali pa s peskom. Sploh je skrbno paziti na to, da se pri mešanju posameznih deležev, še zlasti pa pri travah, doseže istinito enakomerna zmes posameznih vrst. Tudi bi bilo prav, če bi se vsak delež sejalo po dvakrat, in sicer enkrat podolgem in drugič povprek polja, da se zravnajo morebitne setvene napake.

Izvzemši visoke lege, je sejati mešanice v zaščitni sadež, ki ščiti mladostne rastline mešanic pred vremenskimi nepravilnostmi in zatira obenem plevel. Najprikladnejši in najzanesljivejši zaščitni sadež je zeleni oves, ki se pa ne sme pregosto zasejati (približno 150—180 kg na 1 ha) in ki se mora pokositi, ko je dosegel 20 do 25 cm višine. Puščati oves, da dozori, se more priporočati le v suhih, toplih krajih, in še tu samo pri mešanicah za travne deteljine in kvečjemu še za menjalne travnike.

Zmes kot zaščitni sadež ni na mestu, ker s svojo gosto rastjo mešanico zaduši. Prav tako tudi ječmen kot zaščitni sadež s svojim silno močnim razrastom škodljivo vpliva na razvoj mešanice. Mešanice za stalne pašnike pa se morajo sejati brez zaščitnega sadeža.

Ker je najbolje, da se zaseje nanovo vselej po okopavini in je torej zemlja navadno v dobrem gnojnem stanju, zavoljo tega je gnojenje v prvem letu nepotrebno, hlevski gnoj in še zlasti gnojnica pa moreta biti celo škodljiva v nežnem razvoju se nahaja, očim travam. Drugo leto pa se mora pričeti z gnojenjem, za kar so posebno prikladna umetna gnojila, ki vsebujejo mnogo kalija in fosforove kisline. Najbolje je, da se pri jesenskem gnojenju gnoji z 200 kg razklejene kostne moke in s 400 kg kajnita, pri spomladanskem gnojenju pa z 200 kg superfosfata in s 100 kg apnenega dušika na ha.

Prav tako prikladen je tudi hlevski gnoj. Bolje pa je, da se gnoji v enem letu s hlevskim gnojem in v naslednjem z umetnimi gnojili, ali pa, kar se je izkazalo za najboljše, če se gnoji v enem letu s polovico hlevskega gnoja ter s polovico umetnih gnojil. Če je na razpolago pravilno pripravljen in dobro preležan mešanec, tedaj je v nadomestilo hlevskega gnoja dati mešanecu prednost.

Slednjič bi bilo še omeniti z ozirom na nezaupanje mnogih kmetovalcev do umetnih travnikov, da prekašajo isti tako glede množine, kakortudi glede kakovosti pridelke z naravnih travnikov. Pri tem pa je seveda potrebno umno obdelovanje in oskrbovanje pridelka.

Ciril Prijatelj.

Ivje — družbeni pašnik.

Kmetijska družba je pred tremi leti kupila pašnik Ivje, ki leži v radiškem sodnem okraju, poldrugo uro oddaljen od Zidanega mosta. Pašnik leži 500—600 m

visoko nad morjem, ima zelo ugodno lego, dobro pitno vodo in milo podnebje, vsled česar se pašna živina, ki prihaja spomladi iz hleva, prav dobro počuti in prav dobro uspeva. Paša na Ivju je **obilna kakor na bujno rastočih travnikih**, tako da se živina lahko pojubno vsak dan napase. Živina se nahaja povečini vedno na prostem, le ob slabem deževnem vremenu se ji nudi zavetišče po hlevih.

Preteklo leto so bili uspehi na pašniku Ivje še dokaj zadovoljivi; vkljub temu, da so nekateri živinorejci prignali svojo živino naravnost iz hleva in od suhe hlevske krme na zeleno pašo. To napačno ravnanje je povzročalo pri takih živalih drisko, ki jih je precej izdelala in so iste potrebovale nekaj časa preden so si zopet opomogle. **Vsled tega se vsem onim živinorejcem, ki nameravajo prignati živino na ta pašnik, toplo priporoča v njihovo lastno korist, da živino, preden jo priženo na pašo, doma polagoma privadijo na zeleno krmljenje.**

Iz trehletnih izkušenj se je tudi izkazalo, da uspeva najboljše mlada živina na omenjenem pašniku, in sicer v starosti od 6—24 mescev. Živina v tej starosti prignana na pašnik, je pridobila v m'nulem letu na dan do $\frac{3}{4}$ kg na živi teži.

Ako računimo s prirastkom živine na živi teži v pašni dobi, pridobi posebno mlada živina od 100 do 120 kg, kar pomenja danes, ko je cena žive teže približno 17 K, prirastek na vrednosti od **1700 do 2040 K na glavo**. Preteklo leto so poslali nekateri živinorejci po železnici celo iz ljubljanske okolice svojo živino na pašnik Ivje in so bili doseženi ob končani paši s to živino **prav zadovoljivi uspehi**. Najlepši uspehi so se dosegli pri mladi živini, ki je bila pripeljana na pašnik med 25.—30. aprilom in je ostala na paši do konci septembra.

Kmetijska družba bo letos sprejela na pašo približno 80 glav zdrave goveje živine in 50 ovac v popolno oskrbo za celo pašno dobo, t. j. od začetka maja do konci oktobra. Pristojbina za pašo bo znašala 3 K za vsak kg žive teže, ki jo živina pridobi na paši, oziroma najmanj 150 K na dan, če se živina iz kateregakoli vzroka dovolj ne zredi. Za ovce je določena pristojbina 40 v na dan in glavo.

Priporoča se vsem onim živinorejcem, ki nameravajo svojo živino pripeljati na pašnik Ivje, da to čimpreje javijo pismeno Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani ali pa upravniku pašnika Mihi Čerčeku na Ivju, pošta Radeče pri Zidanem mostu.

Prijave se sprejemajo do

30. aprila t. l.

Dohod na pašnik Ivje je iz Radeč pri Zidanem mostu čez Njivice in Močilno, ali čez Brunek in Radno vas, in iz Št. Janža čez Leskovec.

Ljubljanski veliki semenj 1921.

Povečini naša država zlasti v poljedelstvu nahaja vir gospodarskemu blagostanju. Baš slovenski del države pa tega ne more v posebni meri. Oredotočiti mora zagradelj svoje moči predvsem v industriji, obrti in trgovini. Treba se je poslužiti vseh sredstev, ki morejo vpospešiti njihov razvoj. Eno teh sredstev so takozvani vzorčni semnji, ki se v vedno večjem številu ustanavljajo po drugih državah: izborno reklamno sredstvo so in dajejo najboljšo priliko odjemalcu, da nazorno spozna

novе dobre nabavne vire, razstavljalcu pa, da razširi krog svojih odjemalcev, obema pa nudijo možnost takojšnjih kupčijskih sklepov. Vobče imajo drugje ti semnji mednarodni značaj in predvsem namen, pospeševati izvoz. Pri nas pa bi imeli taki semnji tudi velik notranji pomen. Kolikor važen je izvoz, ni nič manj važno, da industrija in obrt dobita odjemalce v lastni državi. Kar se izdeluje doma, ni treba, da bi se uvažalo iz inozemstva. Toda odjemalcu je treba vedeti, kaj more dobiti doma, da se ne zateka ponepotrebno v tujino. Kar se tiče trgovine, je stremeti za tem, da je trgovsko posredovanje v velikem v domačih rokah in da se kolikor mogoče izločijo tuji posredovalci. Če more odjemalec tuje blago, ki se ne izdeluje pri nas, dobiti v veletrgovini doma, ni treba, da bi se zatekal k veletrgovini v inozemstvu. Kakor rečeno, je treba odjemalcu vedeti, kaj more dobiti doma. Da to more, mu silno olajšujejo vzorčni semnji, ki jim je namen na enem mestu združiti vzorce kolikor mogoče vsega blaga, ki se ga lahko dobi v bližnjem ali daljnem okrožju tega mesta. Pri nas, kjer se v posameznih delih države poznamo še dokaj malo med seboj, bi zatorej vzorčni semnji imeli važen pomen tudi za notranji trg. V Sloveniji, kjer je v naši državi industrija, trgovina in obrt najbolj razvita, je nujno treba takih vzorčnih semnje, ki bi odjemalcem cele države nudili hiter in kolikor mogoče popoln vpogled v to, kar jim more nuditi slovenska industrija, obrt in trgovina.

V spoznanju velikega pomena in velikih praktičnih koristi vzorčnih semnje se je že leta 1919. v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani izprožila misel, naj se v doglednem času, ko bodo prilike količkaj dopuščale, začne v Ljubljani prirejati vzorčni semnji. Ta misel je zlasti v obrtnih krogih našla zanimanje in Zveza obrtnih zadrug je proti koncu lanskega leta izprožila misel, naj se da slovenski obrti že leta 1921. prilika, pokazati svoje delo. Na anketi, na katero je na dan 19. novembra 1920. sklical Oddelek ministrstva za trgovino in industrijo zastopnike trgovine, industrije in obrta ter raznih oblasti in gospodarskih korporacij, se je po daljši razpravi o tem, ali naj se priredi razstava ali pa vzorčni semenj, sklenilo, prirediti vzorčni semenj, ki je praktično mnogo koristnejši, kakor kažejo izkušnje drugje, nego razstave, ki so že nekako preživle. Ta prireditev se bo imenovala „Ljubljanski veliki semenj 1921“ in se bo vršil od 6. do 21. avgusta t. l. Trgovski in obrtniški zbornici je bila poverjena naloga, da organizira pripravljalni odbor za prireditev vzorčnih semnje. Ta je že osnoval semenjsko pisarno, ki je že začela poslovati pod imenom „Urad ljubljanskega velikega semnja“ in ima svoj sedež v Ljubljani, Turjaški trg št. 6., II. nadstropje.

Kmetijske stavbe.

Prav dobro je, da se važna zadeva stvarno razmotriva z različnih, četudi načeloma nasprotnih stališč pa brez prehudih predsodkov. Predsodki, neutemeljeni v izkušnji, temveč v konservativnosti ali pretirani boječnosti ne smejo motiti.

Neoporečne so gospodarske prednosti kmečkih stavb iz zemlje, ki je vsakemu kmetu kar pri rokah brez posebnega dragega pripravljanja. Klet v zemlji pod poslopjem je gotovo dobra stvar, kjer je le mogoča. Če se izkoplje, preostaja celo ožveč zemlje za zidovje. Za navadne stavbe je vsaka zemlja dobra razen

vrtnе, prezvezne glinе ali premalo glinastega peska (Kjer je sam pesek, zna priti apneno peščeni piše v poštev.) Najboljša je pa mila, z gramozom pomeš na ilovica. Za z žico opremljeno ilovnato zidovje pa more biti zemlja peščena in je lahko precej pusta. V prvem slučaju se porabi mokra z rezanico pomešana, v zadnjem pa suha zemlja. Kjer pa ni zemlje, tam tudi ni kmetije. Glede enostavnih glinastih stavb imamo že doma dovolj izkušenj. Bolj zanimivo bi bilo slišati scdbo ljudi, ki so take gradili ali ki prebivajo (menda že drugi rodovi) v njih prostorih, ki tega sploh ne poznajo.

Namesto praznega prerekanja bi bilo pa umestno da žrtvujejo interesnje en dan in razmeroma mali potni trošek. *Gospod Dragotin Korošec, stavbenik v Braslovčah, pozna mnogo glinastih stavb okoli sv. Miklavža pri Hočah blizu Maribora in se je ponudil voditi izletnike in jim na licu mesta vse natančno pojasniti. Tak izlet bi se znal prirediti 6. aprila, če se prijavi dovolj interesentov. Prijave sprejema iz prijaznosti Kmetijska šola v Št. Jurju ob južni železnici.*

Iz poročila o zborovanju z dne 28. in 29. januarja t. l. v Draždanih, namenjenemu kritičnem premostrivanju lastnosti glinastih stavb od strani prvovrstnih izvedencev (150 oseb) je razvidno, kakšen pomen se tam pripisuje glini kot stavbnemu gradivu in kako je tuzadevna tehnika napredovala. V preteklem letu se je samo v Prusiji zgradilo 1600 takih poslopij in se napravilo 100.000 m² prostora za stanovanja. Povprečno se je prihranilo za zidovje 40% stroškov, v nekaterih slučajih celo do 74%. Mimogrede omenim, da so se obencm tudi povdarjale dobre strani z lesenimi, z glino prepariranimi škodljami krite strehe. Taka je baje poskušnje glede požara prav dobro prestala.

Kako se pospešuje ta zadeva, sledi iz dejstva, da se je vršilo v Prusiji 42 tečajev za pouk o stavbarstvu iz glinе in se zahteva še mnogo več takih tečajev. V Nemčiji deluje že dalje časa odbor za pospeševanje stavb iz glinе, ki se je sedaj še bolj izpopolnil. V tega so se strnile skupine poklicanih oblasti z ministrstvom vred, društva za priskrbo stanovanj, arhitektov, stavbenih podjetnikov itd. Posamezne osebe pridejo le v poštev, ako se izkažejo, da imajo res že izkušnje glede glinastih stavb. Posle vodi in odgovarja na vprašanja „Landes Siedlungsgesellschaft sächs. Heim, Dresden“. V Proskau je tudi preizkuševališče in učilišče za naravnne načine zgradb. To vse je v državi, o kateri ne more nihče trditi, da je glede stavbne tehnike in industrije za nami, nasprotno je že od zdavnaj daleč pred nami.

Po „Kmetovalcu“ št. 3. se je tudi v Slavoniji začelo obračati več pozornosti glinastim stavbam. Napram takemu pokretu pač ne smemo zatiskati oči. Dovolj škode ima že kmetijstvo od cincanja vsled teoretične mržnje vsega, kar presega lastno razumevanje. Naš gospodarski napredek vendar ni tako silen, da bi potreboval že cokljo dlakocepnih teorij.

Stavbe in naprave so tudi kmetu neobhodno potrebne, ne le za udobnost življenja, temveč še bolj za gospodarske svrhe.

Stroški zanje žrejo obresti, obremenjujejo gospodarstvo, toliko bolj, čimbolj se preirava masivnost. Letni stroški za porabo poslopij so namreč odvisni od obresti vložene glavnice od obrabe (amortizacije), od vzdrževanja (popravil), zavarovalnine in hišnih davkov. Najznamenitejši gospodarski strokovnjaki so si cdini

na podlagi konkretnih računov, da navadno ne pokrijejo vsi drugi prihranki višjih obresti za masivnost porabljenega večje glavnice. Tudi trdijo, da so masivne stavbe za kmetištvo manj primerne zaradi tega, ker so na njih težavnejše premembe, kakor jih večkrat zahteva gospodarstvo. Ako pa traja mnogo cenejše zidovje iz gline po sedanjih izkušnjah celo tako dolgo, kakor ono iz opeke in je ravno tako varno proti požaru, je pa stvar še celo drugačna.

Prosto iz Krafca posnamem sledeči primer: Masivna stavba, ki traja čez 100 let, stane n. pr. 6000 K, druga za isti namen, ki vzdrži samo 50 let, pa stane 4000 K. V drugem slučaju se prihrani za stavbo 2000 K, ki vržejo v obrestih po 3%, v 50 letih 8768 K. Ako se v 50 letih napravi nova taka stavba zopet za 4000 K, preostaja še vedno 2768 K. Ker je prihranek pri stavbah iz gline mnogo večji kakor v tem slučaju in ker te dalje vzdržijo kakor polovico časa in ker naš kmet ne dobi posojila za 3%, je razmerje še mnogo bolj neugodno za masivnost.

Kako pa vpliva za stavbo uporabljen kapital na dohodke v gospodarstvu pojasnjuje sledeči primer tudi prosto po Krafcu:

Ako znaša vrednost celega posestva 100.000 K, poslopij samih pa 20% oziroma 50% tega znežka pri 2% stroškov za amortizacijo in popravila se obrestuje cela glavica z 3,6% oziroma samo 1,5%.

V prvem slučaju je n. pr. dohodek posestva 80.000 K po 5% = 4000 K po odbitku stroškov za poslopje 20.000 K po 2% = 400 K, ostane 3600 K, torej se obrestuje posestvo s 3,6%.

V drugem slučaju	50.000 K	po 5%	2500 K	
	50.000	" "	2%	1000 "
			1500 K,	

torej se obrestuje posestvo samo po 1,5%.

Kmet mora zelo previdno uporabljati svoj kredit. Njegovi dohodki so omejeni od omejenosti in njegovih sredstev za proizvajanje in od naravnih prilik.

Dragega kredita se sme posluževati le tam, kjer se mu dobro in gotovo obrestuje. Najslabše se mu obrestuje večinoma v zidovji, najbolje pa v melioracijah, n. pr. drenažah, v izboljšanih komunikacijah (voznih potih), v dobrem orodju in strojih, v nakupu gnojil, plemenske živine, dobrega semena itd. Poleg bahavih stavb pa le redko najdeš potrebne melioracije, pota so tako slaba, da se izgublja neprimerno draga časa in moči, orodje in stroji so večkrat nedostatni, zemlja vsled tega površno obdelana, rastline slabo prehranjene, posebno ker dobijo kot gnoj le izprano steljo itd., ker ni za to denarja. Pa naj še kdo reče, da ni treba pridigovati varčnosti pa večjo smotrenost. Sicer pa naj bi to vzeli k srcu tudi oni kmetovalci, kateri imajo glavni dohodek iz drugih podjetij ter jim je kmetija samo nekaj priboljšek.

Narava je krasna vsled svoje nedosegljive smotrenosti in veličastne preprostosti. Tudi lepota stavb na kmetih naj se išče v teh zgledih.

To je odgovor na zadnje ugovore v „Kmetovalcu“. K tem moram še pripomniti, da nisem absoluten agent ne za slamo, ne za les, ne za gliko. Nam mami je samo gospodarske napredke in koristna načela kmetijskega stavbarstva, ki pa so se drugod dosegli, uveljaviti tudi pri nas, ki v resnici nismo najbogačjši. Vsak si naj gradi sam svoje gnezdo, kakor mu kažejo razmere. Čim bolje se bo pa tem prilagodil, toliko boljše zanj in narodno gospodarstvo.

I. Belle.

Sadjarstvo društvo.

Častna zadeva slovenskih zemljedelcev je, da z lastno močjo spodbijejo podlago očitkom o pasivnosti zemlje Slovenije. Zadeva lastnega žepa je napeti vse sile, da se povzdigne valuta, izboljša pasivna trgovska bilanca. To ne gre po starih receptih vsakojakega pridelovanja tjavendan iz starih navad, utemeljenih v povsem drugih razmerah preteklih stoletij. Sveže smotreni pokret je potreben in specializacija pridelovanja, prilagodena danim razmeram. S to je namenjena posebna vloga tudi sadjarstvu. Produkcija trpežnih namiznih jabolk najboljše kakovosti je posebno primerna razmeram naše zemlje in podnebja. V tem oziru ne zamorejo konkurirati Sloveniji sosede v Jugoslaviji. Ta od narave odločen monopol morajo Slovenci kar najbolje izrabiti.

Sadjarstvo je torej panoga pridelovanja, ki zasluži pri nas posebno pozornost z narodno-gospodarskega stališča. Je pa obenem idealna stvar tudi izven ekonomskih ozirov. Zato imamo mnogo navdušenih ljubiteljev, ki se vneta pečajo z njim celo brez dobičkarije.

Upoštevaloč prednosti sadjarstva z ekonomičnega, estetičnega, etičnega itd. stališča je nujna potreba v njegov prospah združiti kar največ sile.

Zato se je ustanovilo dne 20. t. m. v Ljubljani pod vodstvom zaslužnega višjega sadjarskega nadzornika gospoda Humeka sadjarsko društvo za vso Slovenijo z začasnim sedežem v Št. Jurju ob j. ž.

Njegova naloga je pospeševati sadjarstvo glede obsežnosti, smotrenosti, smeri ter povišati splošno kakor tudi sorazmerno produkcijo, nabavo potrebščin, primernejšo uporabo in razpečavanje sadja itd. Vrhovni cilj je spraviti sadjarstvo Slovenije na tako stopnjo, da se bodo z njim kar najintenzivneje izkoristile naravne ugodnosti. Takim namenom mora v prvi vrsti služiti društveno glasilo. Sadjar je ostal vsem naročnikom v najboljšem spominu ter se splošno obžaluje, da je nehal izhajati. Prva skrb društva torej je, da zopet oživi to cenjeno strokovno glasilo v večjih rokah prejšnjega urednika. Pri današnji draginji pa je odvisen obstanek lista od večjih gmotnih moči društva. Udnina se je morala določiti na 40 K, kar bo stal že list sam. Za razvoj društva pa samo to ni dovolj, ono potrebuje več tudi za druga važne namene. Zato potrebuje tudi posebnih ljubiteljev, oziroma interesentov, ki mu naj dajo bolj trdno podlago z večjimi prispevki, kakor dosmrtni ali ustanovni udje s 300 oziroma 1000 dinarji. Te svote so omejene samo na spodaj.

Kot začasni sedež društva je sedaj določen Št. Jurij ob južni železnici.

Čitajte tudi poročilo o ustanovnem občnem zboru Sadjarskega društva za Slovenijo v prihodnji številki „Kmetovalca“.

Ivan Belle.

Pouk o pasji steklini in o steklini pri ljudeh.

Steklina je nalezljiva bolezen, hitrega poteka, ki se pojavlja najčešče pri psih in ki se širi dalje le po ogrizu po steklih živalih, zlasti steklih pseh.

Znaki stekline so vobče pri vseh živalih enaki. Najbistvenejša znamenja so: razburjeno, togotno vedenje, velika razdraženost, nagnenje k grizenju ali ujedanju, bodenju, trkanju (prava steklost ali besnost).

v drugih primerih pa se kaže otopelost, slabost, ohromelost različnih delov telesa, zlasti pa zadnjega dela. V teh primerih ni žival močno grizljiva (tiha steklost).

Stekli psi kažejo spočetka posebno izpremembo vedenja, ki pa je včasih zlasti pri onih psih, ki se jih drži v sobi, tako malenkostna, da se jo komaj zapazi (tina steklost). Navauno je pa vedenje steklih psov zelo izpremenjeno. Psi so kmalu čmerni, razdražljivi, nezaupni, se radi skrivajo po temnih kotih sobe ali v hlevu, ogibljejo se svetlobe in luči, niso poslušni na gospodarjev klic ali se pa le neradi odzovejo, potem pa naenkrat še bolj živahneje poskakujejo in se dobrikajo. V drugih primerih so stekli psi zelo nemirni, grebejo s prednjimi nogami, menjavajo neprenehoma ležišča, hodijo nemirno semintja po sobi ali po dvorišču, postajajo trenutno, posluškujejo ali lajajo in grizejo v zrak brez vsakega povoda. Med leženjem pogosto postajajo vznemirjeni, popadajo v zrak in renče. Glas jim postane izpremenjen in hripav. Občutljivost steklih psov je znatno povečana. Če se jim kdo, čeravno prijazno bliža ali pa če se jih draži, se močno razburijo ter popadajo roko ali druge predmete ali pa pse, s katerimi so se prej vedno dobro razumeli. Zlasti jih zelo razburi navzočnost tujih oseb in tujih psov, med tem ko ostanejo v njim navadni okolici popolnoma mirni in prijazni. Včasih se zapazi težko dihanje. Nekateri stekli psi si drgnejo ali grizejo ono mesto, kjer so bili ogrizeni od stekle živali.

Izpremeni se jim tek in okus. Stekli psi zametujejo navadno njim poprej priljubljeno hrano, nasprotno pa zvečejo in požirajo raznovrstne zlasti gnusne stvari celo lastne odpadke. Pri tem pa se opazuje, da požirajo s težavo, da stegujejo pri tem vrat in da jim pogosto pregrizeni predmeti izpadejo iz gobca. Pogosto iščejo vodo, ni jim pa mogoče požreti tudi male množine. Prav radi lizejo in duhajo lastna ali spolovila drugih psov; sploh je njih spolni nagon pomnožen.

Po preteku 1—3 dni postanejo navedeni znaki vedno bolj vidni, tako posebno nepokojnost in razburljivost; spoznati je znake besnosti. Pri tem grizejo zemljo, razne predmete, katere razgrizejo in jih požirajo. Prav radi skušajo pobegniti. Če so v zaprtem prostoru, zaletavajo se proti vratom ali jih grizejo. Na pobegu drve brez cilja in nevede dalje in pretečejo v kratkem času velike daljave. Na dom se redko vrnejo. Ako pa najdejo zopet svoj dom, so utrajani, ogrizeni, mršavi in nekako boječi.

Za steklino značilno je zlasti popadanje psov. Medtem ko se zdrav pes, ako pride v tuje kraje, tamkajšnja psov boji in navadno tuji psi zdravega psa popadajo, napada stekel pes v tujih krajih tudi največje pse zlasti v glavo. To napadanje ali grizenje se izvrši natihoma, medtem ko zdravi psi med popadanjem lajajo.

Po daljšem pojavu besnosti nastopijo znamenja oslabelosti in ohromelosti. Včasih postanejo psi nezavedni. Iz te nezavednosti se jih pa zopet vzbudi in vznemiri s svetlobo, z lučjo, s klicem, z raznimi predmeti; pojavi se zopet besnost.

Stekli psi hitro hirajo; videti so čudni, oči so jim kalne, vdrtne, dlaka brez svita in kuštrava.

Naposled ohrome popolnoma, zlasti v zadnjem delu in spodnji čeljusti.

Med boleznijo se stekli psi zelo slinijo. V poteku bolezni postajajo popadki vedno bolj redki in končno psi med petim in sedmim dnevom poginejo.

Pri tihi steklini so vsa znamenja le malo vidna; zapazi se izpremenjeno vedenje psov, izpremenjeni tek, pozneje nagnenje do pobega in potepanja, očitna grizljivost, izpremenjen glas.

Steklina mačk je podobna steklini psov. Očitni znaki so posebno velika nemirnost; stekle mačke silno rade grizejo in praskajo.

Pri človeku se pojavi pasja steklina 1 do 6 mesecev po ogrizu od strani steklega psa, mačke ali kake druge stekle živali.

V pričetku stekline čuti bolnik na mestu, kjer je bil ugriznjen več ali manj močne bolečine. Telesna toplota se nekoliko zviša, apetit se poslabša. Bolniki so duševno potrti, utrujeni, tožijo o glavobolu in imajo zelo nemirno spanje.

Čez par dni postane vse živčevje skrajno občutljivo, osobito ono, ki oskrbuje požiranje in dihanje. Najmanjše razburjenje bolnika itd. že lahko povzroči mocne krče v mišičevju požiralnika in v mišičevju, katero oskrbuje dihanje; vsled teh krčev lahko zaostane dihanje za več trenutkov. Najbolj značilni pojav v tem štadiju bolezni je, da se bolniki boje vode in ako jo zagledajo, napadejo jih močni krči mišičevja. Bolniku se v tem štadiju zelo sline cede. Njegovo trajno razburjenje se vedno povečava, tako da se pojavijo slednje deliriji, ki imajo na sebi znak besnosti. Bolnik skoči iz postelje, teka po sobi in bije okoli sebe.

Ti napadi pa trajajo pri človeku le kratek čas in se pojavijo pri steklini človeka le redkokdaj.

En ali dva dni potem se bolnik umiri in zopet lahko uživa tekočine. Pokažejo se pa sedaj znaki splošnega otrpnenja. Celi deli telesa otrpnejo popolnoma, sice deluje zelo slabo in 5 do 6 dni po pričetku bolezni umrje bolnik na otrpnenju srca. Posledica stekline je vedno smrt.

Vsakdo, katerega je ugriznila kaka stekla ali stekline sumljiva žival, naj išče takoj zdravniške pomoči.

Edino dosedaj znano sredstvo zoper izbruh stekline je pa cepljenje proti pasji steklini po načinu, kakor ga je izumil Pasteur. V to svrhu imamo v naši kraljevini izborno opremljeni Pasteurjev zavod v Zagrebu, kjer se pusti lahko vsakdo brezplačno cepiti proti pasji steklini. Vsakemu, ki je bil ugriznjen od stekle ali stekline sumljive živali in naj si bode ta poškodba še tako majhna, se najnujnejše priporoča, da se pusti takoj prve dni po ugrizu cepiti.

KMETIJSKE NOVICE.

Iz društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. Na občnem zboru kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo v Ljubljani, ki se je vršil dne 29. jan. t. l. ob petih popoldne v dvorani Kmetijske družbe, je bilo navzočih 24 rednih članov. Blagajniško stanje društva izkazuje imovino v znesku 1.765.83 K. — Referenti posameznih strokovnih odsekov so poročali o tekočih poslih. Za vsak strokovni odsek so se postavili obrisi bodočega dela, tako n. pr. 1. za *rastlinarski odsek*: vzbujati zanimanje za pridelovanje dobrega semenskega žita in zvišanje produkcije; 2. za *živinorejski odsek*: zbiranje strokovnih izrazov in in gradiva za sestavo terminologije; 3. za *vinarsko-sadjarjski odsek* se je pokazala potreba, da se ta odsek razdvoji v odsek za vinarstvo in odsek za sadjarstvo;

4. odsek za kmetijski pouk bo sestavil načrt za potovalni kmetijski pouk; 5. književni odsek je sklenil, da se sestavi kmetijski koledar v primerni obliki, ki naj vsebuje poučne črtice o vseh kmetijskih panogah, posebno o kmetijskem knjigovodstvu; 6. v odsek za agrarno politiko so se z ozirom na izstop nekaterih članov kooptirali drugi tovariši; 7. odsek za službeno pragmatiko prične z izdelovanjem predloga za službeno pragmatiko takoj, ko bodo člani vrnil razposlane vprašalne pole. Sklenilo se je, da naj se stremi za tem, da dobijo agronomi v bodoči službeni pragmatiki posebno skupino. — Občni zbor je dalje razpravljaval o razširjenju društva, ki naj se izvrši v smeri zblizanja, oziroma združenje z »Udruženjem drž. ekonomov poljeprivrednih činovnikov i službenikov v Beogradu« na eni strani, z društvom absolventov kmetijskih šol na drugi strani. Odbor se pooblasti, da pripravi v to svrhu vse potrebno, kakorhitro dobi obvezna pojasnila od »Udruženja« iz Beograda. Obč. je potrdil zvišanje članarine na letno 48.— K.

Oddaja sadik iz državnih gozdnih drevesnic. Iz državne gozdne drevesnice v Gradišču pri Ljubljani, je v letošnji spomladi še oddati večja množina sadik, in sicer: 2—3 letne jelše po 45 K tisoč sadik, 2 letni jeseni po 60 K tisoč sadik, 3 letni bresti po 60 K tisoč sadik, 2—3 letni kanadski topoli po 600 K tisoč sadik, 2 letni orehi po 1 K komad. V ceni je všteto zavijanje sadik in dostava na tuk. poštini urad oziroma žel. postajo. Naročila za te sadike prevzame Gozdarski oddelek dež. vlade za Slovenijo v Ljubljani, Valvazorjev trg. št. 1. (Križanke). V državni drevesnici v Bršlinu pri Novem mestu je še oddati 2 letnih presajenih orehovitih sadik (z mehko lupino) po 3 K komad. Naročila na te orehove sadike prevzame okr. gozd. nadzorništvo v Novem mestu

DRUŽBENE VESTI.

* **Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi sledeče kmetijske potrebsčine:**

Ajda, siva semenska, lepo čiščeno graščinsko blago po 8 kron *kg*, brez vreč.

Antiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd. je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 1 *kg* za 120 kron, pol *kg* za 70 kron, četrt *kg* za 40 kron, osminko *kg* za 25 kron, 50 gramov za 15 kron.

Antiklor (gl. salojidin).

Apneni dušik po K 400.— sto *kg*.

Bosnapasta po K 12.— za *kg* v čebrih po 50 in 100 *kg* pri večjem odjemu primeren popust. Čebri se ne računajo posebej. Najboljši strokovnjaki priporočajo nakup tega najučinkovitejšega in lahko vporabljivega sredstva proti peronospori ali paležu na trti.

Drevesne škropilnice na prevoz, razne kakovosti na izbero po različnih cenah.

Eponit, s katerim se vzame vinu vsak zoprni okus ali duh, bodisi po gnilobi, plesnivcu, po sodu, grenkobi itd. stane 120 kron *kg*, poštnina in ovoj posebej.

Esparezeta, španska detelja, neluščena po 24 kron *kg*.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice itd. meter po 28 K.

Gumijeve vezi za trte vezati po K 650.— za 1 *kg*. Gumijaste potrebsčine k škropilnicam, plošče iz gumija in cevi, priskrbi družba vinogradnikom na željo. Vpoštevati pa bi se mogle le večje skupne prijave potom podružnic.

Kajnit s 15% čistega kalija po 130 kron iz Ljubljane, vreče se računijo posebej.

Kalijevo sol z 41% čistega kalija po 320 kron iz Ljubljane v papirnatih vrečah. V jutastih vrečah po K 345.— sto *kg*.

Kose. Družba zopet oddaja udom kose iz dobrega štajerskega jekla, in sicer 65, 70 in 75 *cm* dolge, takozvane »kranjske« oblike. Cene kosam so sledeče: 65 *cm* po 50 kron, 70 *cm* po 52 kron, 75 *cm* po 54 kron komad.

Kostni superfosfat po K 380.— sto *kg* z vrečami vred.

Kuhinjska nemška jedilna sol po K 6.— za *kg*, le v večjih množinah na naslove podružnic. Udje naj prijavijo svoje naročbe pri načelstvih svojih podružnic do konci t. m.

Modra galica. Nove prijave po znižari ceni se sprejmejo do 15. aprila. Opozarjamo vinogradnike in podružnice v vinorodnih krajih, da utegne nastati ob času škropljenja močno povpraševanje po galici in da se bo galica vsled tega takrat morda močno podražila. Vsled tega naj si vsak vinogradnik že sedaj dokupi toliko, kolikor utegne za vsa tri škropljenja letos še rabiti. Le skupne naročitve potom pristojnih kmetijskih podružnic se bodo vpoštevale. Obenem udje lahko prijavijo pri podružničnem načelstvu svoja naročila za salojidin in dvojno ventilirano žveplo in bosnapasto.

Natrijev tiosulfat (gl. salojidin).

Rafija, majunga extrissima, po K 38.— *kg*.

Razklejana kostna moka 30—33% fosforove kisljne v vrečah po 100 *kg* z vrečami vred K 260.—

Salojidin, (antiklor, natr. tiosulfat) po K 16.— za 1 *kg*.

Semensko deteljo, i. s. nemške lucerne kakor tudi domačo bo družba spomladi oddajala svojim udom. Oddajala bo samo najskrbneje čiščeno seme, ki bo preiskano po Državnem preizkušališču v Ljubljani. Vreče po 100 *kg* bodo opremljene v izvirnih plombami tega zavoda, pa tudi za nadrobne pošiljatve prevzame družba vsa jamstva glede čistosti in brezpredeničnosti.

Cene za semensko deteljo so naslednje:

domača detelja v celih vrečah po 100 *kg* K 50.— *kg*

« » v nadrobni oddaji K 56.— »

seme lucerne v celih vrečah po 100 *kg* K 56.— »

« « v nadrobni oddaji K 62.— «

Pri nadrobni oddaji se računji posebej še poštnina in vrečico ali zavitek.

Semenska siva ajda, lepo graščinsko blago iz Prekmurja, najskrbneje čiščeno seme oddaja družba po 8 kron *kg* brez vreč. Ker je razpoložljiva množina le majhna se bodo mogle vpoštevati le prve naročitve.

Surova kostna moka po K 200.— za sto *kg*, vrečami vred.

Škropilnice. Naša družba je prejela iz Italije bakrene trtne škropilnice najboljšega sistema. Komad stane 950 kron. Vinogradniki naj škropilnice brez odloga naročijo, ker je zaloga le majhna.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

**Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.**

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 K na leto. Posamezna številka stane krono.

Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list-brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inzerat na pol strani 600 K, na 1/4 strani 300 K, na 1/8 strani 150 K, na 1/16 strani 100 K, na 1/32 strani 50 K. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 80 vin. najmanj pa skupaj 12 K.

Urejuje inž. Rado Lavh; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnik naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalca» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 6. Ljubljana, 25. marca 1921. Letnik XXXVIII

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 80 vinarjev, denarja ali znamkan najmanj pa skupaj K 12.— sicer se naznanila ne objavijo.

Upisništvo ne prevzame posredovanja.

Milnske kamne, sekane iz najboljših bele, ostrske, skale, trde in srednje od 40 do 100 cm široke, po naročilu tudi vedje, izdelujem zopet in prodajam po najnižjih cenah s plamenom g. Francijo, Leskovšek Anton, posestnik in kamnosek, Sv. Jurij ob južni železnici pri Celju. 60

Najboljše apno in portland cement dobavlja najceneje na vse postaje od G. Radgone do Ljutomeru, v D. Lendavo, pa tudi na vse druge postaje. Tvrška V. Bratina Krizevci pri Ljutomeru.

Čebelarji! Proda se radi opustitve čebelarstva razno čebelarstvo orodje, več praznih panjev Kranjčev Gerstung in Kunschak. Cena po dogovoru. Poizve se v trgovini Dunajska cesta 10. Ljubljana. 27

Milnska sita volnena, 25 cm široka iz angleške volne ima zopet naprodaj tvrška R. E. Mihečič, Zagorje ob Savi. Istotam se dobi raznovrstno manufakturno blago. 86

Delavsko kmečko rodbino za molžo in oskrbovanje k 25 kravam sprejme v službo oskrbovanje Marbek (Vuhred — Marbek) na Štajerskem. 78

Pozor mlinarji! Prvovrstna švicarska volnena sita, kakor tudi pristna volnena sita (pajtelni) 24 in 32 cm široka, priporoča trgovina Avgust Cadež, Ljubljana, Kolo-dvorska ulica 25, nasproti Stare »Tilnarjeve gostilne.« 82

Poljedelske stroje vseh vrst, kakor: do-maše, snatilske sadne, mlinske, trijere, stroje za luščenje koruze, repo in krmoreznicne črepalinice, peči, decimalne tehtnice, pluge, brane in druge stroje dobavlja takoj Stanislaus Schmid, Strass, Stmk. 82

Več vagonov bukovih drv kupi Kmetijska družba v Ljubljani, Turjaški trg 3. Ponudbe s ceno naj se takoj pošljejo. 91

Borova drva se kupijo. Ponudbe na poštni predal 28. Ljubljana. 92

47 suhih črešnjevih desk 2 in 1 1/2, cele do pol metra široke na prodaj. Ponudbe na upravo lista. 93

Gepeli ležec, v dobrem stanju proda Jakob Jan, posestnik, Podhojn, p. Gorje pri Bledu.

Rafijo, trane škarje, vrtno in poljsko orodje nudi po nizki ceni A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 95

Storjo za strope, žleco, žičnike, morskotranje, vo, žične vložke za postelje nudi po ugodnih cenah A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 96

Mlatilnice navadne in 160 cm široke, z popolnim dičenjem, bečični motorje, decimalne in druge tehtnice, parilne kotle, štedilne peči, posnemalnike, pluge, gnojilače sesalke, transmisije in lesena jermenska kolesa, umetne milnske kamne in komolčne domače mlinske, žične mreže za ograjo, žične vrvi, kosilne stroje, čebelarstvo orodje, panje i. t. d. priporoča Josip Božič, strojniki, pošta Grabitani, Koroško. 97

Desetinske tehtnice, ključnice za merjenje lesa, vratca za krušne peči in raznovrstni štedilniki izdeluje in razpošilja najceneje Jakob Malenšek, ključavničarstvo, Boh. Bistrica. 98

Krepkega vajenca za sodarsko obrt sprejme v učenje pri prosti hrani, stanovanju ter perilu Franjo Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kolizejska ulica 18. Istotam se sprejme tudi dobro izvežbani sodarski pomočnik.

Priporočila se tvrška Josip Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. Edina tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev za rodbinsko in obrtno rabo. Istotam se dobio vsi posamezni deli za šivalne stroje in kolesa, potrebščine za gospodinjstvo, krojače, čevljarje in sedlarje. 104

Bika dve in pol leta starega, pingavske pasme, ima naprodaj Jakob Jan, posestnik, Podhojn, pošta Gorje pri Bledu. 105

Breja kobila je na prodaj za ceno po dogovoru pri Jos. Kandušar, Menges pri Kamniku. 106

Konj z vozom in kompletno opremo na prodaj za 25.000 K. D. Kozma Ahačič, Tržič. 107

Prodam deset ovc najrajši vse skupaj. Enega konja, dobrega za vožnjo in en težak voz za par konj. M. Ropret, Bohinjska Bela. 109

Trdne koroške čebele 20 velikih kranjčev proda Josip Jek, nadučitelj, t. Poljče, pošta Begunje, Gorenjsko. 111

Sena, približno 2000 kilogramov proda Janez Tiringar, p. Sražiče pri Kranju. 111

Valilni stroj malo rabljen, za 50 do 70 kurjih jajc in umetno koklo ima naprodaj A. Faleschini v Libnem pošta Videm pri Krškem. Cena po dogovoru. 125

Brizgalnica in cevi, rabljene, v dobrem stanju kupi Jožef Garbas, Stara vas p. Grosuplje. 126

Brzoparilnik, 125 l držeč ima naprodaj Jožef Škeri, Klece 9, Jezica. 127

Dve lanski telici domače pasme, zamenjam za ravnofake voličke Alojzij Stražar v Podgorju, p. Kamnik. 128

Dvoje lepih žrebet po eno leto starih ima naprodaj, Karol Polajnar, posestnik in kavarar v Ljubljani. 129

Kravo mlekarico montažonske pasme, kupi Anton Koritnik, hotel Slon Ljubljana. 130

Semenskega ovs 300 kg, izvorno češko blago za ceno 6 K za kg ima naprodaj, podružnica Kmetijske družbe v Mošajah pri Radovljici. 113

Pšenično moko, koruzo, oves in otrobe se dobi vedno po najnižji ceni v trgovini J. M. Kranjc (proj. Bučar) Vrhnika

Ženitna ponudba!

Mlad kmeti mladenič z lepim nad 500.000 kron vrednim posestvom, ležečem v prijaznem delu Slovenije, se radi pomanjkanja znanja želi seznaniti v svrhu poznejše ženitve z modro, pošteno in kmeti gospodinj primerno izobraženo gospodično, ki naj bi imela tudi temu primerno premoženje. Ponudbe se dajo s sliko je vpsolati na Upravništvo »Kmetovalca« pod »Lepa bodočnost« 133

Bika, pingavske pasme dve in pol leti starega, ima naprodaj Ivan Mrak, Plešivca 64, pošta Brezovica.

Ne morete spati? Niti delati? Imate neravne b. lečine? Obutek vzorne b. lečine? Obutek zadovoljstva doprinese Vam Fellerjev prvi Elza fluid 1 6 dvojnati h ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Država trošarina posebej.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami. 6 škatlic 18 K. — Zelo delo okredujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 K. — Omot in pošta na posebej a najceneje. Eagen V. Feller, Stubica donja Elzatrjg br. 333, Hrvatska. 101 D

Vrtni pušpan zelo lep 25 cm visok, približno tri tisoč sadik za 100 sadik 250 kron oddaja S. Baloh, posestnik, Moste 3, p. Zirovnica, Gorenjsko. 113

Divjih kostanjevih sadik lepih, različne velikosti ima naproda par sto komadov. Istotam je naproda velik za 150 svetilk acetelinski aparat. Zaradi pomanjkanja prostora se poceni prodaja. Poizve se pri Al. Zajec, Siška, Bellevue. 114

Več sto divjih kostanjev ima naproda po znižani ceni Jakob Pintar, sadjerejec pri sv. Tomažu, Škofjaoka, Gorenjsko. 115

Cešpljeva drevesa cepljena, bosanska in domača l. vrste po 15 K, II. vrste po 10 K, III. vrste po 5 K ima na prodaj Kmetijska družba v Ljubljani. 116

Ženitna ponudba!

Mlad inteligenten mladenič, prijazne zunanosti z 200.000 K premoženja si želi znanja z mlajšo gosposično v svrhu ženitve. Ponudbe z sliko, katera se vrne. Pod šifro „Velika noč“, pošto ležeče Kranj '93. 134

Išče se gosposična, pridna pošena iz ugledne hiše, vajena gospodinjstva in kmetijstva za prof. Dr. veleposestnika. Ponudbe z zanesljivimi podatki sprejema uprava lista. 135

Dobrega vrtnarja, izučenega sprejema samostan Zatična. 136

Mladenič star 26 let, želi službe kot mlekar in sirar. Drugi star 20 let pa službe kot sirar. Nasopila lahko takoj. Naslov pove Lovro Zupan, Savica 5 p. Boh. Bistrica. 137

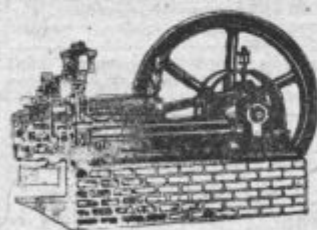
Cepljene trte različnih vrst, tudi več tisoč lepih belo vkorenjenih smarnic ima naproda za ceno po dogoru Franc Zelenko, trsničar, Vadol, Juršinci pri Ptuj. 138

Vinogradniki pozor! Na subo cepljene trte vo na prodaj in sicer najbolj rodovitne vrste. Bela Šmarnica in sicer necepljena, ki jako dobro r. d. kdor si hoče naročiti lepe in močno cepljene trte, naj se takoj oglasi pisмено ali ustmeno pri Francu Slodjak, trsničar pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah, p. Juršinci pri Ptuj. Cena trtam po dogovoru. 139

Imam vodno kolo naproda lopatar z železnimi lopatami, ves brastov, premer 2-20. Prečo za olje, dvostranski poljanski plug in 60, po 2 m dolgih železnih drogov za ograjo, premer 9/16, cola. Miha Panjerc Rečica št. 64, pošta Bled II.

Gospodarska zveza v Ljubljani

Dunajska cesta — Bavarski dvor.

Velika zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev (5)

iz najslovičnejših tovarn.
Zastopstvo za parne kotle znanih tovarnic „Welsch“.

Vinometre »Bernadot« — Asbeste bombaž in prašek — Eponit — Francosko želatino — Lipovo oglje Marmornat prašek — Modro galico — Natrijev bisulfit — Ribji mehur — Špansko zemljo — Tanin Žveplo v prahu — Limonovo kislino — Vinsko kislino — Sode bicarbono — Strupa proste barve itd. ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija ANTON RANČ

Ljubljana, Židovska ulica 1. :

Mlečne Posnemalnice
Hidravlične stiskalnice
Sadni Mlini
Stroje za sejanje
Mlini za čiščenje
Stroje za ročkanje koruze
Stiskalnice za sadje
Grablje za seno
Stroj za napravo rezance
Hidravli. stiskalnice za olje
Plugi
Stiskalnice za bale
Mlatilne stroje

kakor tudi vse druge kmetijske stroje in orodje izdeluje in pošilja v znano najboljši kakovosti in izdelavi

PH. MAIFARTH & Co. WIEN II.,
Taborstrasse 71.
Tvornica kmetijskih strojev
Katalog 1624 gratis in franko. — Zastopniki se sprejmejo.

Ukaz

ni ampak potreba, da predno kupite konfekcijo, čevlje, klobuke, perilo, manufakturno, in galanterijsko blago, da pišete, po ilustrovani cenik s 1000 slikami veletrgovini (30)

R Stermecki,
Celje št. 306,

katera prodaja vse blago po čudovito nizkih cenah.

Protokolirana tvrdka

Ivan Hajný,

Maribor
nasproti glavnemu kolodvoru

razpolaga vedno z bogato zalogo vsakovrstnih poljedelskih strojev orodja.

Posebno priporoča: vitle, različne mlatilne stroje, žitne čistilne mline, žitne odbiralnice ali trijerje, slamoreznice, sadne in grozdne mline, stiskalnice, koruzne robkarje, gnojnične črpalke, univerzalne pluge, plečke za koruzo okopavat in osipavat, dvoredne koruzne sejalne stroje, žitne sejalne stroje, kosilne stroje, travniške grablje, centrifuge ali mlečne posnemalnice, tehtnice, pocinkane brzoparilnice v velikosti 50—60 l, pocinjene kotle za vžigati, bencinove motorje, parne stroje, oskrbam slamorezne nože, kakor tudi drugo popravilo strojev ter posameznih delov itd. Postrežba točna in solidna. Priporočam, da si vsak posestnik pred rabo oskrbi poljedelske stroje, da jih pravočno sprejme. (11)

Zastopnik

Ivan Komatič,
Ljubljana, Gradišče 11.

I Samo!
za
dve kroni
pošilja
Slov. kmet. družba
v Ljubljani
ilustrirano knjižice
„Izrejevanje“
„matic“

ki je neobhodno potrebna vsakemu čeljarju.

Najstarejša hranilnica v Sloveniji!

KRANJSKA HRANILNICA v Ljubljani

ustanovljena leta 1820

sprejema hranilne vloge proti

3%

obrestovanju in dovoljuje hipotekna posojila po

4 1/2%

S hranilnico sta zvezana Kreditno društvo in starostna hranilnica za posle in delave.

Hranilnica je sirotinskovarna in je nadzoruje deželna vlada za Slovenijo.

Rezervni zakladi znašajo približno

5 milijonov kron.

Čisti dobiček je, v kolikor se ne porabi za okrepitev rezervnih zakladov, po pravih dobičeh v pospeševanje občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem. (1)

Za te svrhe se je doslej darovalo 8,698,000 kron.

Pisemne pošiljave je nasloviti na Kranjsko hranilnico v Ljubljani. Knjižjeva ulica št. 2.

Družba

„IMPEX“

Ljubljana,
Krekov trg št. 10

kupuje

vse vrste klavno živino in prašiče

po najvišji ceni. 19

Primešaj krmi Mastin!

V zmišlu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljublj. št. dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat Ljublj. izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.256, smejo dietilno sredstvo Mastin, redilni prašek za prašiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistji in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.261.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 50 poštnine prosto na dom. (3)

Mazilo zoper garje (naftomazilo) uniči pri hudeh garjah, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček po pošti K 15.—

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Slovenija, Zraven rotarja.

DRUŽBENE VESTI (nadaljevanje).

Travnja semena: V zalogi bodo naslednje vrste:

bela detelja, znamke U ^{90/90}	60.—	K za kg
travniška bilnica, vzor 1314 — ^{84/78}	50.—	» » »
brezpredenični mačji rep, vzor 1213	36.—	36 K za
travniška latovka, vzor 87	40.—	« » »
pasja trava, vzor 147	38.—	« » »
pokončna stoklasa, vzor 1550 — ^{96/80}	22.—	« » »
angleška ljulika, « 1723 — ^{96/88}	28.—	» » »
angleška ljulika, » 1726 — ^{50/90}	22.—	» » »
laška ljulika, » 1334 — ^{97/84}	26.—	» » »
prvovrstna travniška mešanica, vzor 1883	28.—	» » »
esparzeta, španska detelja, neluščena	24.—	» » »
francoska pahovka	30.—	» » »

Poštnino in vrečice je plačati posebej.

Trtne škropilnice. Družba je prejela sedaj tudi iz Nemške Avstrije nekaj kompletnih trtnih škropilnic zoper peronosporo čiste medeninske pločevine z znamko B pa po 800 kron za komad v orig. zabojih, ki se ne računajo posebej.

Vile, s tremi voglji komad po K 30.—.

Vinometri po K 50.— za komad.

Vreče. Pri pošiljatih vreč je na spramnici natančno navesti zakaj so vreče ali če jih dotičnik vrača.

Zdrobova moka, (Brechermehl) 20% fosforove kisline 5% dušika K 260 za sto kg. z vrečami vred.

Živinska sol. Družba je prejela iz Solnograda nekaj vagonov živinske zdrobljene soli. Ta sol stane K 5.20 za kg pri odjemu pol vagona K 5.— za kg. Prijave se sedaj sprejemajo.

Zveplalniki. Družba je prejela iz Italije ročre zveplalnike. Komad stane 250 kron.

Žvepienokislo glino namesto galuna, kot dodatek galičnemu škropivu, ima kmetijska družba v zalogi, ter jo oddaja po 4.— K kilogram. Izkušnje so pokazale, da lahko z dobrim uspehom za učinkovitost primemo galici polovico žvepienokisle glinice in si na ta način prihranimo polovico drage galice. Mesto treh ali dveh kil vzamemo na sto litrov vode le poldrugo ali eno kilo galice in ravnatolko glinice, apna pa kakor navadno, uspeh bo sigurno popolnoma isti, kakor ob polni množini galice. Vporabo glinice priporočamo radi tega, ker dež ne izpere te brozge raz listja in trte tako hitro kakor navadno brozgo.

Zveplene ploščice ali žvepleni nabiček na juti za žveplanje sodov, najboljše, brez arzena po 28 K kron kilo.

Žveplovo moko, Floristella, 8 K kg, ventilirano dvoj. raf. po 9 K kg, ventilirano, mešano z 3% galice 10 K kg.

Kmetovalci!

za naročanje

travnega semena
in
umetnega gnojila
je zadnji čas!

Priskrbite si te nujne potrebščine takoj po cenah, ki so razvidne iz družbenih vestí tega lista.

KMETIJSKA DRUŽBA ZA SLOVENIJO

je dala naslednja

10

„GOSPODARSKA NAVODILA“

posebej ponatisniti iz „Kmetovalca“ in jih oddaja komad po 1 krono. Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati.

- Zakaj vino črni, kaj je temu vzrok in kako se odpomore.
- Rjavenje vina.
- Kako se iz gnilega grozdja napravi dobro in stanovitno vino.
- Čiste drože in njih raba v kletarstvu.
- Vzroki neplodnosti pri govedih.
- Sluzavost ali vlačljivost vina.
- Krmiljenje z oljnimi tropinami.
- Čiščenje in precejsnje vina.
- Resna beseda vinogradnikom ob trgatvi.
- Naprava petiota ali domače pi-jace.
- O bistvu alkoholnega vrenja (kopenja) in o rabi čistih vinskih drož pri pridelovanju vina.
- Vnetje vimena ali volčič na vimenu.
- Nova naredba kranjske c. kr. deželne vlade glede zvrševanja rezarstva.
- Kislota (kisioba) in razkisanje vina.
- Dolžnost vzdrževanja ograj v obrambo kulturnih zemljišč pred škodo po živini, ki se pase.
- Napenjanje govedí.
- Kaj je presnavljanje v živalskem telesu?
- Izdelovanje mila za dom.
- Zdravljenje kužnih bolezní cepljenjem.
- Novo zakonske določbe o sporih pri kupčiji z živino.
- Kako živi fitni molj in kako se pokončuje.
- Snetjavost pri šitu.
- Kako se jajca ohranijo.
- Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.
- Kako se obnavljajo in popravljajo meje?
- Kdo se naj še zglašuje za državni preživ. evski (vzdrževalni) prispevek?
- Presojanje krmil po škrobnih vrednotah.
- Garje pri konjih.
- Apneni dušik.
- Kako pripravljamo domači kvas (kravajce, drože)?
- Dub in okus vina po žveplju.
- Zatiranje trtnih bolezní spomladí.
- Tobak.
- Sečni kamni pri živalih.

Kmetijska družba za Slovenijo

priporoča udom

za spomladno gnojenje

iz svoje zaloge v Ljubljani

! kostno moko !
surovo in razklejeno
kajnit
superfosfat
apneni dušik
kalijeva sol

po izvirnih cenah, ki so razvidne iz družbenih vestí tega lista. Tvor-nice so cene znatno zvišale, družba pa bo naročitve, ki jej pravočasno dohajajo,

še po starih cenah izvršila. 10

Kmetovalci
ne zamudite prilike!

Roba prve vrste.

Žitarski odsjek

hrv. slav. gospodarskog društva k. s. z. v Osijeku dobavlja sve količine svih vrsta hrane kao

pšenice, raži, ječma, kuku-ruza, zobí i grahorice, zatim (31) brašna finog i krušnog, prekrupe (Schrott) krupice (Hries) i mekinja.

Cijene umjerene.

Kmetovalci!

Skrbite za kar naj-večje razširjenje „Kmetovalca“! Stremite za tem, da se ga lahko číts v vseh gostilnah in javnih prostori. 30.000 nas je že v Kmet. družbi pa bi nas bilo lehkó še enkrat več. Čim več nas bo več bomo dosegli!

ZADRUZNA (94) GOSPODARSKA BANKA

v Ljubljani

posluje začasno v prostorih Zadrufne zveze,
Dunajska c. 38./I.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
v LJUBLJANI

v lastnem združenem domu na Dunajski cesti števil. 18.

Obreduje hranilna vloge po **3%** (2)

brez vsakega odbitka rentnega davka katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloga v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obreduje ob dne vloge do dne doiga.

Stanje hranilnih vlog nad 42.000.000 kron.

Stanje rezervnih zakladov 1.100.000 kron.

(6) KMETIJSKA DRUŽBA ZA SLOVENIJO

je izdala in prodaja naslednje knjige:

Zvezek		Cena K
2.	Fr. Stupar: Apno v kmetijstvu	1-20
3.	Fr. Stupar: Navodilo, kako je sestavljati poročila o letni	1-
5.	M. Kostanjevec: O užjitni od vina in mesa	6-
8.	Boh. Skalický: Siljenje ali káljenje ameriškých ključev	1-20
10.	B. Skalický: Kmetijske razmere na Češkem	2 80
12.	Pridelevanje in razpeševanje namiznega grozdja ter zgoja trt na špallrju. (B. Skalický)	2-
13.	O sestavljanju in setvi travnih mešaníc. (Weinzierl-Turk)	4-
15.	Steuert-Jamnik: Seseda Razumnika konjereja	4-
	Izrejanje matic	4-

Zopet nekaj za Vas!

Muči li Vas glavobol? Trganje po udih? Giht in revmatizem? Prehludenje? Nespavanje? Nervoznost?

Poizkusite tudi Vi Fellerjev pravi Elsa Fl. id. Čudili se bodele in hvalili Fellerjev Elsa Fluid kot dobrega prijatelja v hudih časih! 6 dvojnatih ali 2 velike specialne steklenice 42- K. Revma prašek in tablete zoper revma 15- K. Aspirin praški 15- K.

Ali kašljate?

Sluz odstranjuje in kašelj tolaži Zagorski prsni sok 9- K. Hegap'odice (prsne pastilje zoper kašelj) 7-50 K. Bomboni iz slada in trpotca od 3- K naprej. Prsni čaj proti kašlju 8- K. Flakski prašek 8- K. Guajakol sirup na zdravniški predpis 40- K. Lipov čaj 8- K.

Glavobol?

Ravno tako pripraven, kakor zanesljiv v uporabi je Fellerjev mentolni črtnik „Elsa“ 12- K. Prašek zoper glavobol 15- K. Kinin prašek, prašek zoper mrzlico 30- K.

Zobobol?

Zobne kapljice 5- K. Zeleno olje 30- K. O esna voda 5- K.

Srbečica, garje.

Mazilo zoper garje 12- K. Naphtolno mazilo 16- in 20- K. Zvepljeno mazilo 12- K. Vsa ostala mazila kakor Cinkovo mazilo, belo svinčeno mazilo, aromatično mazilo, lavorovo mazilo v škatljah po 3- 7- in 12- K. Mazilo za rane 15- K. Otroške mazilo: in kafrni cvet 12- in 60- K. Mazilo zoper ozeblino 15- K. Diablon obliž, repal obliž, 2- in 4- K. Cvet in mazilo zoper goščo 15- K.

Zdravila za živino.

Živinski prašek 1 škatlja 7-50 K. Mazilo za konje 25- K. Arnika 6- in 30- K. Grenka sol 3- K. Kreolin 15- K. Terpentinsko olje 2- in 30- K. Gosti terpentin 5- in 10- K. Mazilo zoper uši 3- in 12- K.

Pri vprašanju

naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Ali Vam elodec ni v redu? Težka prebava? Nimate teka?

Oj, kako bodele zadovoljni če poizkusite Fellerjeve prave Elsa-kroglice! Te so resnično dobre! 6 škatlic 18- K. Sagra "a Barber 12- K. Zeličec okrepljujoča štidska tinktura 20- K. Balsam in Zivljenski esenc 6- K. Pravi Seehoferjev balsam 15- K.

Za prebavo!

Prebavni orašek 4- K. Soda bicarbonica 3- K. Otvarjajoča želodčna sol 6- K. Karlsbadská sol 6- K. Regenerol znamka „Hega“ (fiziološki sol) po prof. Neusser-Ju 1 škatlja 25- K. Najfinišie ricinovo olje 6- in 30- K. Tamarinden pastilje 2-50 K. Čaj za čiščenje krvi 8- K. Senesbleter in Mutterblat od 3- K naprej.

Slabokrvnost?

Tekoči železni ekstrakt 20- K. Železni albuminat 40- K. Na zdravniški predpis Arsoferrin-tektolettes iz lekarne k sv. Duhu na Dunaju 25- K. Hegaferriin 45- K. Apneni železni sirup 20- K. Bismuttektolettes 15- K. Pravo najfinišie ribje olje „Elsa“ 85- K.

Sredstvo zoper gliste!

Elsa glistovni sladkorji 1 vrecica 7-50 K, sladkano ali čisto glistovno seme na tehtnico od 4- K naprej.

Proljevi, diareja?

Bastlerjeve kolera kapljice 15- K. Krčne kapljice 10- K. Cimetove kapljice, Melisov cvet, Kamilčne kapljice, Kimlove kapljice, Prominčeve kapljice, Baldrian kapljice, Hoffmannove kapljice mala steklenica 6- K, velika 30- K. Bob ove kapljice (B-bergelittropfen) za žene 30- K.

Državna trošarina

se računa pri nikotinskih preparatih posebno, ampak samo po lastnem strošku.

Omot in poštnina

so računata posebno, toda najceneje. Priporoča se več nae krat naročiti, kajti stroški na več robe razdeljeni, manj znašajo.

Pirelli & Comp. D. D.

MILANO

Najbolja (15) gumija za cipele-
nje vinove loze
„E CELSIOR“

Glavno zastupstvo
za Jugoslaviju
BERTHOLD NEUMANN
veletrgovina
kolonijalne robe
Zagreb
Illica 73/I. kat.
Telefon: 277.
Brzojavni: Eng. os.

Ponudite vse
neporabno

**zlato in
srebro,**
stari denar, to-
larje, srebr-
nike, zlatnike
i. t. d.,

ker Vam vse to leži
doma v shrambi
brezobrestno tvrdki
zlata in srebra

I. Augustin,
Dunajska cesta 36.

Za praznike in bližnjo spomlad

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega suknja, volnena blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiskanino v najnovjših vzorcih in bogati izbiri, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste robe za na glavo i. t. d. Opozorjamo tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. Skaberne

veletrgovina z manufakturnim blagom
Ljubljana, Mestni trg 10.

Naročila se adresirajo na:

EUGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica Donja, ELSA TRG br. 333. — Hrvatska.